

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 06-10-2016
Enhed: Psykiatri og Lægemiddel-
politik
Sagsbeh.: SUMSAH
Sagsnr.: 1608722
Dok. nr.: 184341

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 9. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 939 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Yildiz Akdogan (S).

Spørgsmål nr. 939:

”Hvordan forholder ministeren sig til det forslag, som præsenteres af Charlotte Fischer, formand for Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg, om at regionernes psykiatriske eksperter skal kobles sammen med skolernes PPR-rådgivninger? Og mener ministeren, at de praktiserende læger er godt nok rustet til at tage samtaler på et tidligt tidspunkt med unge, der mistrives?”

Svar:

Jeg kan oplyse, at reglerne om skolernes Pædagogisk Psykologisk Rådgivning ligger i Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. Jeg har derfor indhentet følgende bidrag herfra:

”Folkeskolelovgivningen indeholder få bestemmelser om kommunernes pædagogiske og psykologiske rådgivning (PPR). Det følger af folkeskolelovens § 12, at henvisning til specialundervisning skal ske efter pædagogisk psykologisk rådgivning og i samråd med forældrene og eleven. Den pædagogiske psykologiske vurdering har til formål at belyse elevens kompetencer med henblik på at yde skolen samt eleven og forældrene rådgivning om tilrettelæggelsen af og indholdet af i en undervisning, der kan tilgodese elevens særlige behov og forudsætninger. I vurderingen kan indgå en analyse af elevens særlige behov på grundlag af oplysninger fra det undervisende personale, forældre og andre personer med betydning for elevens og klassens faglige og sociale funktion. Et andet element kan være en grundig og dybdegående undersøgelse af elevens faglige og sociale kompetencer. I særlige tilfælde må undersøgelsen suppleres med undersøgelser og udtalelser fra andre sagkyndige. Det er den ansvarlige for udarbejdelse af vurderingen, der har ansvar for at inddrage disse andre sagkyndige.

Undersøgelser viser, at kommunerne anvender PPR til en lang række andre opgaver som fx henvisning til udredning i børne- og ungdomspsykiatrien og lettere behandlingsopgaver. Der er stor variation i kommunerne i forhold til både organiseringen og sammensætningen af PPR's opgaver.

Med de seneste reformer på undervisningsområdet er der sat øget fokus på elevernes og de studerendes trivsel. Det er bl.a. sket ved indførelse af obligatoriske trivselsmålinger, der giver grundlag for en

styrket indsats i skoler og institutioner for at øge elevernes trivsel. Indsatsen for at styrke de inkluderende læringsmiljøer betyder også et øget fokus på både den faglige progression og elevernes trivsel og sociale deltagelse. I det af regeringen gennemførte inklusionsefter-syn, der bl.a. har identificeret udfordringer og kommet med anbefalinger, peges der på, at PPR skal spille en mere central rolle i forhold til at kunne styrke almenundervisningen og inkluderende læringsmiljøer, og ekspertgruppen anbefaler, at PPR har de nødvendige kompetencer og kendskab til skolernes praksis, og at PPR både kan varetage opgaver i forhold til udredninger og konsultative opgaver. Ekspertgruppen anbefaler også, at der i samarbejde med de relevante ministerier og kommuner arbejdes for, at der etableres et bedre samarbejde mellem kommunerne og børne- og ungdomspsykiatrien særligt med henblik på, at der skabes et fælles sprogbrug, der bl.a. kan understøtte, at redskaber fra børne- og ungdomspsykiatrien i højere grad finder vej ind i almenskolen. Regeringen har taget positivt imod anbefalingerne og har bl.a. nedsat en opfølgingsgruppe, der skal understøtte, at både staten, kommuner og skoler gør brug af anbefalingerne. I den forbindelse vil der bl.a. blive kigget på, hvordan det fra central side kan understøttes, at PPR's konsultative kompetencer styrkes bl.a. gennem det foreslåede samarbejde med børne- og ungdomspsykiatrien."

For så vidt angår spørgsmålet om de praktiserende lægers rolle i forhold til unge med psykiske problemstillinger, skal jeg bemærke, at den praktiserende læge oftest er patienternes første møde med sundhedsvæsenet, og at en af praksis' styrker er et kontinueret kendskab til den enkelte patient. Den enkelte læge forventes at være rustet til at varetage undersøgelse, vurdering og behandling af langt størstedelen af de symptomer, sygdomme og helbredsproblemer, som patienten henvender sig til sundhedsvæsenet med. Det gælder også borgere med psykiske problemstillinger, herunder unge. Den praktiserende læge fungerer også som gatekeeper til det øvrige sundhedsvæsen, og har bl.a. mulighed for at henvise til behandling i psykiatrien eller hos privatpraktiserende psykologer.

Generelt mener jeg, at vi skal have fokus på indsatser til tidlig opsporing af unges mistrivsel. I forhold til tidlig opsporing er det i første omgang de voksne omkring den unge, det vil sige forældre, lærere, pædagoger og andre, der skal være opmærksomme på tidlige tegn på mistrivsel.

Som bekendt er det kommunerne, der varetager den forebyggende indsats, når det drejer sig om børns og unges mentale sundhed, på eksempelvis skoler og i regi af Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Og det er kommunen, der har ansvaret for at stille de rette tilbud til rådighed for at imødekomme sociale problemstillinger og mistrivsel. For at understøtte kommunernes indsats har Sundhedsstyrelsen i 2012 udarbejdet en forebyggelsespakke om mental sundhed. Forebyggelsespakken har blandt andet fokus på børns trivsel i dagsinstitutioner og i folkeskolen samt på ungdomsuddannelser. I Forebyggelsespakken har Sundhedsstyrelsen samlet de indsatser, der har det bedste dokumentationsgrundlag, og hvor behovet vurderes at være størst. Eksempelvis peger Sundhedsstyrelsen i forebyggelsespakken på "Tidlig indsats for sårbare familier", hvor kommunen tilrettelægger en målrettet indsats for at nå og støtte socialt og psykisk sårbare familier. I gennemgangen af implementering af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker ved udgangen af 2015, angiver en betydelig andel af

kommunerne, at fokus på mental sundhed er en integreret del af arbejdet på skoleområdet, i sundhedsplejen og i dagstilbuddene.

Sundhedsstyrelsen er i øjeblikket i gang med at indsamle erfaringer om, hvilke indsatser, der er de mest effektive i forhold til at styrke den mentale sundhed i kommunerne. Resultaterne præsenteres på en konference i november måned. Jeg håber, at kommunerne vil være til stede på konferencen for at hente inspiration bl.a. til arbejdet med børn og unges mentale sundhed.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Sanne Have